

ปัญหาอ่านภาษาของนักเรียนไทยที่มีต่อการเรียนภาษาเยอรมัน

นางสาว นฤมล งามสุวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาภาษาตะวันตก

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

001145

115907053

Hauptschwierigkeiten der thailändischen Studenten
beim Erlernen der Zielsprache Deutsch

Fräulein Narümon Ngaosuwan

Diese These erfüllt einen Teil der Anforderungen
zur Erlangung des Magistergrades
der philosophischen Fakultät
Abteilung für Westliche Sprachen
Graduiertenschule

Chulalongkorn Universität

1978

Titel der Arbeit   Hauptschwierigkeiten der thailändischen
Studenten beim Erlernen der Zielsprache
Deutsch
von   Fräulein Narümon Ngaosuwan
Fachrichtung   Westliche Sprachen (Deutsch)
Hauptgutachter   Herr Volkert Jung

Angenommen von der Graduate School, Chulalongkorn
Universität als Teil - Erfüllung der Prüfungsbedingungen
für den Grad des Master of Arts.

.....*S. Bunnag*..... Stellvertreter des Dekans
der Graduate School
(Assistant Professor Supradit Bunnag, Ph.D.)

Prüfungs - Kommission

.....*A. Otrakul*..... Vorsitzender
(Assistant Professor Dr. phil. Ampha Otrakul)
.....*V. Jung*..... Mitglied
(Herr Volkert Jung)
.....*P. Münder*..... Mitglied
(Herr Dr. phil. Peter Münder)
.....*A. Srikiow*..... Mitglied
(Frau Pusadi Srikiow)

หัวข้อวิทยานิพนธ์
ชื่อ
อาจารย์ที่ปรึกษา
แผนกวิชา
ปีการศึกษา

นิตยาคำนภาษาของนักเรียนไทยที่มีต่อการเรียนภาษาเยอรมัน
นางสาว นฤมล งามสุวรรณ
Mr. Volkert Jung
ภาษาตะวันตก (เยอรมัน)
2520/21

บทคัดย่อ

การเรียนภาษาเยอรมันเป็นภาษาต่างประเทศภาษาที่สองในประเทศไทยยังไม่เป็นที่แพร่หลายนัก ทั้งที่ได้มีการสอนในระดับโรงเรียนมัธยมและในมหาวิทยาลัยเมื่อประมาณ 60 ปี มาแล้ว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาษาเยอรมันมีใช้น้อยในประเทศไทย และคนไทยส่วนมากยังนิยมเรียนภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาต่างประเทศภาษาที่ 2 อยู่ หรืออาจเป็นเพราะภาษาเยอรมันยากกว่าภาษาอังกฤษมากทั้งที่อยู่ในตระกูลภาษาเดียวกัน ผู้เขียนเองก็ยอมรับในข้อนี้ จึงได้พยายามศึกษาข้อแตกต่างของภาษาไทยและภาษาเยอรมันทางด้านอักษรวิธี วจวิพากย์ และวากยสัมพันธ์ และได้พบว่ามีข้อแตกต่างอยู่มากมาย

เนื่องจากผู้เขียนมีประสบการณ์ในด้านการสอนภาษาเยอรมันมาเป็นเวลา 8 ปี ข้อมูลในการวิจัยส่วนหนึ่งจึงได้มาจากแบบฝึกหัดและข้อสอบของนักศึกษาที่เรียนภาษาเยอรมันในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งผู้เขียนได้นำมาวิเคราะห์ว่า ทำไมผู้เรียนจึงแต่งประโยคผิด เหตุใดจึงเขียนคำออกผิด เป็นต้น

จากการเปรียบเทียบระบบการออกเสียงและระบบไวยากรณ์ของภาษาทั้งสองพบว่า การที่นักเรียนไทยส่วนมากออกเสียงผิด และใช้ไวยากรณ์ผิดเนื่องจากการนำเสียงในภาษาไทยบางเสียงและไวยากรณ์ไทยบางอย่างไปใช้แทนเสียงและไวยากรณ์ในภาษาเยอรมันโดยไม่รู้ตัว ซึ่งกล่าวโดยสรุปก็คือเป็นเรื่องของอิทธิพลของภาษาแม่เป็นส่วนใหญ่

นอกจากนี้นักเรียนยังนำเอาการออกเสียงบางเสียงและไวยากรณ์บางอย่างในภาษาอังกฤษมาใช้ในภาษาเยอรมันด้วย ผู้เขียนจึงเกิดความคิดใคร่จะวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ ซึ่งการศึกษาเรื่องนี้จะเกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์แขนงที่เรียกว่า การศึกษาภาษาเปรียบเทียบ (contrastive analysis) ซึ่งเป็นแขนงหนึ่งในภาษาศาสตร์ประยุกต์ (applied linguistics) อันจะมีประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาเยอรมัน

วิทยานิพนธ์ประกอบด้วยบทใหญ่ 3 บท บทแรกกล่าวถึงความจำเป็นมาของปัญหา การรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามและขอบเขตของการวิจัย และนิยามของคำต่างๆที่ใช้เป็นภาษาเทคนิค

บทที่ 2 เป็นการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาไทยและภาษาเยอรมันในด้านต่อไปนี้

2.1 อักษรวิธี (Phonology) เปรียบเทียบระบบเสียงภาษาไทยและเยอรมันอย่างละเอียด สรุปลงถึงปัญหาคำการออกเสียงมีตารางและรูปภาพประกอบ

2.2 วจวิพากย์ (Morphology) ศึกษาระบบหน่วยคำ การประกอบรูปคำหรือโครงสร้างของคำ

2.3 วากยสัมพันธ์ (Syntax) เปรียบเทียบโครงสร้างของประโยคที่แตกต่างกัน

และบทสุดท้ายจะเป็นข้อสรุปถึงปัญหาที่กล่าวและมีข้อเสนอแนะผู้สอนและผู้เรียนภาษาเยอรมัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Titel der Arbeit   Hauptschwierigkeiten der thailändischen
                          Studenten beim Erlernen der Zielsprache
                          Deutsch
Name   Fräulein Narümon Ngaosuwan
Hauptgutachter   Herr Volkert Jung
Department   Abteilung für Westliche Sprachen
                          (Deutsch)
Akademisches Jahr 1977 / 78

Zusammenfassung

Obwohl Deutsch seit etwa 60 Jahren als zweite Fremdsprache in den thailändischen Schulen und an den Universitäten unterrichtet wird, ist diese Sprache immer noch nicht populär, da die Zahl der Lernende pro Jahr im Vergleich zu der Zahl der französischen Studenten noch sehr gering ist. Vielleicht liegt es daran, daß die deutsche Sprache in Thailand sehr wenig benutzt wird. Die meisten thailändischen Studenten wählen lieber die französische Sprache, weil ihnen die deutsche Sprache zu schwer scheint. Wer Englischkenntnisse hat, stimmt meistens überein, daß Deutsch viel schwerer ist als Englisch, obgleich die beiden Sprachen zu derselben Sprachfamilie gehören. Aus meiner Erfahrung läßt sich nicht leugnen, daß Deutsch für Thailänder eine sehr schwere Sprache ist. Aus diesem Grund habe ich versucht,

die Unterschiede zwischen der thailändischen und der deutschen Sprache im Bereich der Phonologie, Morphologie und der Syntax zu untersuchen, um so vielleicht einige Ursachen für die Schwierigkeiten eines Thailänders beim Erlernen des Deutschen anzuzeigen und Vorschläge für ihre Beseitigung machen zu können.

Da ich schon acht Jahre als Deutschlehrerin tätig bin, habe ich Daten zur Untersuchung der Fehleranalyse von den Übungen und Prüfungen der Schüler und Studenten in bezug auf die Struktur- als auch die Aussprachefehler gesammelt und ausgewertet.

Das Resultat der Untersuchung ergibt, daß ein Hauptgrund der Probleme die Sprachinterferenz ist, d.h. die thailändische Muttersprache hat Einfluß auf die Fremdsprache Deutsch. Ferner muß man auch berücksichtigen, daß Englisch, die erste Fremdsprache der Thailänder, teilweise eine Rolle beim Erlernen dieser zweiten Fremdsprache spielt. Daher möchte ich diese Gesichtspunkte analysieren. Diese Untersuchung ist eine kontrastive Analyse, ein Bereich der angewandten Linguistik, der meiner Ansicht nach sinnvoll für den Deutschunterricht ist.

Diese Arbeit besteht aus drei Hauptteilen. Der erste Teil behandelt die Herkunft der Probleme, die kontrastive Analyse der Sprache, die Daten, Statistik,

Fragebogen, Abgrenzungen der Untersuchung und Definitionen der Fachausdrücke.

Im zweiten Teil handelt es sich um:

1. die Phonologie, die Lautlehre
2. die Morphologie, die Lehre von den Morphemen, die kleinste Spracheinheit
3. die Syntax, die Satzlehre

Der letzte Teil enthält die Zusammenfassung der Sprachanalyse und die methodischen Vorschläge für Deutschlehrer und ihre Schüler.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

VORWORT

Zu besonderem Dank bin ich Herrn Volkert Jung, dem DAAD - Lektor an der Chulalongkorn Universität, für seine Betreuung verpflichtet.

Mein Dank gilt auch Professor M.L. Boonlua Dhebhasuwan (Silpakorn Universität), Herrn Manfred Bröner (Deutsches Kulturinstitut) und Dr. Hans Kappe (Deutsches Kulturinstitut), die mir nützliche Literatur geliehen haben.

Zuletzt bedanke ich mich bei Frau Srinantha Silapasawat (Triam Udom Suksa Schule), Frau Sisomchit Tscharutamara (Sainamphung Schule) und Frau Thanomnuan Ocharoen (Chulalongkorn Universität), die mir beim Tippen geholfen haben, und noch einmal beim Deutschen Kulturinstitut Bangkok, wo ich diese Arbeit fotokopieren durfte.

Ohne die Hilfe der erwähnten Personen wäre diese Arbeit nicht rechtzeitig zustande gekommen.

Bangkok, den 29.9.1978

Narümon Ngaosuwan

Inhaltsverzeichnis

	Seite
Zusammenfassung (thai)	i
Zusammenfassung (deutsch)	iii
Vorwort	vi
Liste der Tabellen	xi
Liste der Abbildungen	xii
1. Einleitung	1
1.1 Ausgangspunkt	1
1.2 Ziel der Untersuchung	4
1.3 Abgrenzung der Analyse	4
1.4 Methode der Untersuchung	5
1.5 Definition der Fachausdrücke	6
1.6 Symbole und Abkürzungen	15
2. Kontrastive Sprachanalyse und Fehleranalyse	18
2.1 Phonologische Untersuchungen	18
2.1.1 Allgemeines	18
2.1.2 Töne	18
2.1.3 Phonetische Bestimmungsdimensionen	20
2.1.4 Test im Bereich der Phonetik	22
2.1.5 Segmentale Merkmale (Konsonanten und Vokale)	
Deutsche und thailändische Konsonanten	29
2.1.5.1 Explosivlaute	29
2.1.5.2 Reibelaute	33
2.1.5.3 Affrikaten	40
2.1.5.4 Nasallaute	42

	Seite
2.1.5.5 Lateralengelaut	43
2.1.5.6 Schwinglaut	44
2.1.6 Konsonantenverbindungen	47
2.1.7 Assimilation	52
2.1.8 Deutsche und thailändische Vokale	54
2.1.9 Prosodische Merkmale (Intonation und Rhythmus)	65
2.1.10 Zusammenfassung der phonologischen Analyse	81
2.1.11 Allgemeine Vorschläge zur Überwindung der Schwierigkeiten	84
2.2 Morphologische Untersuchungen und Feststellung der Schwierigkeiten	
2.2.1 Allgemeines	90
2.2.2 Deutsche Morpheme	90
2.2.3 Lernschwierigkeiten und Abhilfe	97
2.2.3.1 Genus	98
2.2.3.2 Numerus	102
2.2.3.3 Artikel	105
2.2.3.4 Verb	109
2.2.3.5 Affix	114
2.2.3.6 Adjektivdeklinatation	121
2.2.3.7 Komparation	123
2.2.3.8 Zusammengesetzte Wörter	125
2.2.4 Zusammenfassung der morphologischen Analyse	130

2.3 Syntaktische Untersuchungen, Feststellung der Schwierigkeiten und Vorschläge	132
2.3.1 Allgemeines	132
2.3.2 Satzbaupläne	
2.3.2.1 Einfache Hauptsätze	133
2.3.2.2 Komplexe Satzmuster	145
2.3.2.3 Wortstellung	156
2.3.2.4 Negation	160
2.3.2.5 Prädikatsergänzung	163
2.3.2.6 Tempora	166
2.3.2.7 Satzzeichen und Groß- und Klein- schreiben	171
2.3.3 Wortklassen	
2.3.3.1 Pronomen	173
2.3.3.2 Verb und Rektion der Verben	177
2.3.3.3 Rektion des Adjektivs	189
2.3.3.4 Apposition	191
2.3.3.5 Präposition	193
2.3.3.6 Partikeln	203
2.3.4 Zusammenfassung der syntaktischen Analyse	207
3. Abschließende Bemerkung	211
Literaturverzeichnis	217
Anhang	228
Lebenslauf	284

Liste der Tabellen

1. Internationale Lautschrift	17
2. Deutsche Konsonanten	21a
3. Thailändische Konsonanten	21b
4. Reibelaute	33
5. Affrikaten	40
6. Nasallaute	42
7. Lateralengelaut	43
8. Schwinglaut	44
9. Thailändische Konsonantenverbindungen	48
10. (Tabelle 9a) Thailändisches Vokalsystem	57
11. (Tabelle 9b) Thailändisches Vokalsystem	57
12. (Tabelle 10) Thailändische Diphthonge	57

Liste der Abbildungen

1.Thai Tones Illustrated on Musical Pitch on Diatonic Scale	19
2.Artikulationsorgane	20a
3.Deutsches Vokalsystem	54
4.Deutsches Vokalsystem und der Mundraum	54
5.Akustisches Viereck der deutschen Vokale	55
6.Deutsche Vokale	55
7.Deutsche Diphthonge	55
8.Thailändisches Vokalsystem im Vergleich mit dem Deutschen	57

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย